

KROJE NAŠICH KRAJŮ

MUZEUM
ZÁHOŘÍ

Záhorské slavnosti 2017

Průvodce folklorním festivalem ve Veselíčku

Pořádá Obec Veselíčko ve spolupráci se spolkem přátel tradic Záhorky, z. s.

Záhorky je nevelká, ale národopisně svébytná a zajímavá oblast severovýchodní Hané.
Je to kraj bohatý na lidové tradice a lidovou kulturu.
Lipenskému nebo hostýnskému Záhorky se také říká brána mezi Valašskem a Hanou.

 Záhorky, o.s.

Mateřská škola
Veselíčko

ZÁMECKÝ PARK
VESELÍČKO

 Olomoucký kraj

Odkaz veselíckého folklorního souboru a Záhorské slavnosti

Dne 10. června 2017 se v Zámeckém parku ve Veselíčku uskutečnila Záhorská slavnost. Je to velmi radostná událost, vždyť v této vesnici má folklór hluboké kořeny, i když již mnoho let jen pasivní. Bývalo tomu jinak.

Ve zdejší škole i v Sokole se vždy hrávalo divadlo, muzikály a taneční vystoupení. V padesátých letech minulého století byl ve Veselíčku založen taneční lidový soubor. Věnoval se výhradně oblasti Lipenského Záhoří, a jelikož repertoár byl zpočátku malý, vydaly se jeho vedoucí na etnografický průzkum okolí. Paní Marie Mrvová, která měla vysoké hudební vzdělání a v souboru vedla cimbálovou muziku a paní Oldřiška Čočková, která absolvovala taneční školu a v souboru byla choreografkou, spolu jezdily na kolech po okolních vesnicích a sbíraly staré písně, tance a záznamy obřadů. Také si všímaly tradičních krojů. Vše pak zúročily v pásmech souboru LUT Veselíčko, kde sbírali jedno ocenění za druhým. Bohužel politická reprezentace obce v tehdejší době souboru nepřála a tak byl v šedesátých letech rozpuštěn. Navázat na taneční úspěch se již nikdy nepodařilo.

Dětské lidové zvyky, písně a tance se dlouho udržovaly v mateřské škole při krojovaných vystoupeních na besídkách i na veřejnosti. Skřítkování v parku (2014) a Den dětských představení (2016) jsou předchůdci Záhorských slavností. Tento název akce jsme převzali z festivalu v sousedním Lipníku nad Bečvou a dali mu po dvouleté přestávce přídomek 21. ročník.

Sběratelské činnosti paní M. Mrvové a O. Čočkové naštěstí neskončily se souborem. Navázaly spolupráci s několika odborníky a vydaly několik publikací, z nichž nevyznamnější je kniha „Záhorské tance“ vydaná v roce 2004 Muzeem Komenského v Přerově.

Že dosah práce souboru byl v jeho době velký svědčí i to, že se písněmi Záhoří zabývali i hudební skladatelé a folkloristé v Olomouci, Praze i Ostravě. Byl to F. Bonuš, J. Kanyza, P. Klapil a další. Přerovský hudebník a skladatel JUDr. Miloš Vignati upravil několik záhorských písní pro sbor a koncertní klavír op. 35.

Písně a tance z oblasti Lipenského Záhoří jsou v současnosti v repertoáru několika souborů, například Záhorské muziky, souboru Haná ve Velké Bystřici, Maleníčku z Lipníku nad Bečvou či souborů tamní ZUŠ Kosénka a Kločének.

Odkazu paní Mrvové a Čočkové se věnoval i pořad Českého rozhlasu Olomouc Cimbál a housle začátkem května 2017: <http://prehravac.rozhlas.cz/audio/3861684>

Stanislava Čočková, Muzeum Záhoří Veselíčko

Účinkující:

Mateřská škola Veselíčko

Mateřská škola Veselíčko letos slaví 70 let od svého založení. Připravila k tomu bohatý program několika akcí a výstav a jednou z aktivit je i prezentace folklorního pásma na veřejnosti. Mateřská škola se dlouhá léta cíleně věnuje folkloru a tomu napovídá i logo mateřinky. Folklor zůstává, i když se po odchodu Stanislavy Čočkové do důchodu (a do Muzea Záhoří) změnila ředitelka školky. Nová ředitelka Lucie Pazderová je mj. historička a v roce 2014 napsala knihu „Kapitoly z dějin Veselíčka“.

**Mateřská škola
Veselíčko**

Kde si děti rády hrají

www.msveselicko.cz

Pěvecký sbor Krákor Veselíčko

Pěvecký sbor Krákor vznikl v roce 2011. Účelem bylo zpívání na různých akcích ve Veselíčku a okolí pro oživení jejich programu. Soubor se na krátký čas přejmenoval na Radost, ale poté se vrátil k původnímu názvu. Vystupoval na akcích v obci, jako je letní festival Mladí pro venkov, podzimní Setkání důchodců nebo zimní Vánoční zpívání. V roce 2014 reprezentoval Obec Veselíčko na VI. setkání parohatých obcí v Jaroměřicích nad Rokytnou.

<http://www.obec-veselicko.cz/organizace-a-spolky/pevecky-sbor-radost/>

Záhorská muzika, Olomouc

Záhorská muzika je uskupením mladých muzikantů - vysokoškoláků, středoškoláků i pracujících, svobodných i vdaných, matek i bezdětných (zatím). Hraje k veselosti nejen olomoucké veřejnosti, region Záhoří také reprezentuje na různých folklorních festivalech. Každý týden řadí ve zkušebně Základní umělecké školy Iši Krejčího. Na tomto světě je už 15 let - v roce 2002 vznikla při ZUŠ Šternberk, kde se díky práci Zuzany Blahunkové (Gregorovičové) nechala učarovat krásou záhorských písní...

Záhorská muzika vydala dvě CD „Vrť se milý vřeteno“, kde je titulní píseň „Veselíčko na kopečku“, která se stala od roku 2010 znělkou obecního rozhlasu, a album „Zahréte, zahréte“, kterou spolufinancovalo Záhoří, o.s. Veselíčko díky dotaci z PRV/LEADER.

<http://www.zahorskamuzika.cz/>

Mladá Haná, Velká Bystřice

Soubor Mladá Haná vznikl v roce 1996 jako příprava souboru Haná Velká Bystřice. *Tato myšlenka napadla Josefa Langeru, když viděl nadšence ze Samotišek, kteří si nazkoušeli Moravskou besedu na Hody v Samotiškách. Na těchto hodech vystupoval i soubor Haná, a to se Samotiškům tak zalíbilo, že chtěli také tak tancovat.*

Výběrem stále širšího repertoáru začal být brzy soběstačným. Díky tanečnímu vedení Roberta Šolce, mimo jiné bývalého tanečníka VUS Ondráš Brno, má soubor možnost čerpat ze studnice jeho bohatých tanečních zkušeností.

Soubor zpracovává tance, písně a zvyky z regionů Lipenského Záhoří a Hané. Autorem většiny choreografií tanečních pásem je Jiří Čada, bývalý dlouholetý herec, režisér a choreograf olomouckého divadla. Celkový projev souboru Mladá Haná potom do značné míry vyniká jistotou a propracovaností taneční tvorby.

Mladá Haná se snaží obnovovat již takřka zapomenutý region Lipenského Záhoří. V poslední době spolupracuje se Záhorskou muzikou.

<http://www.mladahana.cz/>

<http://www.souborhana.com/index.php>

Maleníček, Lipník nad Bečvou

V podání Dětského folklorního souboru Maleníček se daří věrohodně zachovávat staré tradice, zvyky, lidové písně, říkadla a dětské hry ze Záhoří, které by jinak postupně upadly v zapomnění. V minulosti měl Maleníček čtyři generace a v současné době má soubor děti ve věku od 3 do 12 let a 4 dospělé osoby. Děti vystupují na řadě akcí v okolních dědinách Moravské brány. Nejvíce vystupují v samotném Lipníku nad Bečvou, kde předvádějí tradice a zvyky v jednotlivých ročních obdobích. Vedoucí souboru jsou Květoslava Kohoutková a Markéta Matušková. Ve čtvrtek 29. června oslaví folklorní soubor Maleníček 35 let od svého založení.

<http://www.mesto-lipnik.cz/dfs-malenicek/os-1050>

Hanáček a Hanák – omladina, Troubky

Členové folklorního souboru Hanáček se každé čtvrté odpoledne schází v Kulturním domě v Troubkách, svůj volný čas věnují lidovým písničkám, tancům a tradicím. V přípravce se schází děti od dvou do pěti let a společně vytváří sladěnou skupinu. Na zkoušku přípravky chodí s dětmi i rodiče, jejichž přítomnost je někdy nezbytná.

Po dětech z přípravky nastupují na taneční parket členové Hanáčku. Na podzim každého roku připravují nové taneční pásmo, jehož premiéra se odehrává na tradičním Posezení u cimbálu. Obě souborové složky vyžadují krojovou a organizační péči, o kterou se starají Maruška Gabrhelíková (roz. Vojtková) a Míša Lužná.

Hanák – omladina je parta deseti tanečních párů. Zpočátku byly problémem i kroje. Na první vystoupení si museli část krojů zapůjčit, potom se dali do vyšívání sami. Odbornou konzultaci, jak mladé tanečnice obléknout, poskytly paní Vitoslavská a paní Symerská. Kroje došívala paní Tomšů. Omladině se na zkouškách věnují tanečníci ze souboru Hanák Ivetka Černošková a Martin Jehlář. Vedoucí souborů je Eva Vojtková.

<http://hanaktroubky.webnode.cz/hanacek/>

Soláněk, Hutisko-Solanec

Dětský folklorní soubor Soláněk byl založen 4. prosince 1970 národopisnou pracovnící Vilmou Volkovou a učitelkou Anastázií Žambochovou a působí již 47 let. Soláněk vznikl ve snaze zachytit a v původní podobě zachovat vše, co se v písních a tancích ještě uchovalo, pěstovat v dětech lásku klidovému umění, aby krása mluveného slova neupadla v zapomenutí a udržovat tradice, které nám tu předkové zanechali.

První veřejné vystoupení předvedl Soláněk 8. března 1971 na Salaši. Děvčata v bílých halenečkách a modrotiskových sukničkách a chlapci v bílých košulkách a plátěných kalhotách si potlesk všech přítomných plně zasloužili. Při otevření nové školy „světli“ nové krpce, a když na jaře 1974 vystoupili malí Valášci v nových krásných valašských krojích, byl to okamžik opravdu slavnostní a nezapomenutelný.

Snad každá schůze i oslavy v obci i okolí byly zpestřeny programem dětí. V současnosti vystupuje tradičně na Hutiských Dožínkách, Kácení máje na Zákopčí, Sečení lúk na Soláni, Mikulášském jarmarku, Dni matek, Rožnovských jarmarcích a slavnostech ve Valašském muzeu v přírodě a dalších.

Soláněk se zúčastňoval soutěží a přehlídek dětských národopisných souborů. Například jako jediný dětský soubor z oblasti Valašska vystupoval v roce 1982 a 1983 ve

Strážnici. V roce 2006 se Soláněk zúčastnil mezinárodního folklorního festivalu v Bosně a Hercegovině, v roce 2011 na Jarním festivalu v německém Furstenwalde a v roce 2012 na folklorním festivalu v německém Tiengenu.

V roce 1994 byla pod vedením učitelky Marie Holišové založena cimbálová muzika Světlna, která soubor doprovázela až do roku 2008. Poté štafetu převzala nově vzniklá cimbálová muzika Strunka pod vedením Kristýny Šedé.

Dnešní soubor je rozdělen do dvou skupin, mladší jsou děti od 1 do 4 třídy, starší skupinu tvoří děti 5–9 třídy. Skupiny se schází každá jednou týdně k hodinovému nácviku. Soubor vedou Marcela Cabáková a Marie Šedá.

<http://www.hutisko-solanec.eu/1.28-folklorni-soubor-solanec>

FS Vepor, Klenovec (SK)

Soubor vznikl v roce 1971, jeho prvním vedoucím a choreografem byl Ján Trnavský. Od roku 1988 soubor vedou manželé Stanislava a Jaroslav Zvarovi. Vepor se zaměřuje na zpracování folklórního materiálu - zvyků, písní, tanců obce Klenovec, regionů Gemer-Malohont, Horehronie, Podpoľanie, Terchová a Ukrajina (Nový Klenovec).

Svoji lásku k lidovému umění předváděli téměř ve všech obcích okresu, představili se na festivalech ve Východné, Terchové, Detvě, Rejdovej, Koliesku - Kokave nad Rimavicou, Hel'pe, na domácí Rontouke a mnoho dalších.

Národní kultura se prezentovala na zahraničních festivalech v Maďarsku, Polsku, Česku, Rumunsku, Německu, Francii, Španělsku, Lucembursku, Řecku, Srbsku, Ukrajině, Dánsku, Černé Hoře a Chorvatsku.

KLENOVSKÁ HELIGÓNKA

24.06.2017

Klenovec

nesúťažná prehliadka heligonkárov, v rámci XXXIX. ročníka
Gemersko - malohontských folklórnych slávností.

24. júna 2017 (sobota), od 09:30 v Klenovci.

Podmienky prehliadky:

- prihlásiť sa môžu jednotlivci zo všetkých regiónov Slovenska na základe prihlášky ktorú treba zaslať najneskôr 01. mája 2017,
- každý prihlásený účastník sa predstaví programovým blokom 3 - 5 minút,
- doplnením prehliadky môže byť aj hra na ústnu harmoniku, prípadne iná kombinácia hudobných nástrojov, účastníci prehliadky majú možnosť sa prezentovať vo dvoroch po skončení prehliadky podľa pokynov organizátorov slávností.

Prihlášku a organizačné pokyny nájdete na www.rontouka.sk,
informácie Vám poskytneme
na t. č. 0904 875 369, 047 5631 095, e-mail: folklorngmos@rsnet.sk

Součástí souboru: Lidová hudba, Lidová hudba ml., Heligonkáři, Mužská pěvecká skupina, Ženská pěvecká skupina, Taneční složka - mládež a dospělí od 16 let do xx.

Úspěchy souboru: titul Laureát lidové hudby (1994), cena Obce Bükkszentkereszt v Rumunsku (1997), medaie Daniela Gabriela Licharda od Národního osvětového centra v Bratislavě (2001), medaile Matice české (2006). / Pěvecké složky souboru a sólisté nahráli vánoční CD „Klid lidem dobré vůle“ (2007), ve spolupráci s BBSK CD „Od Tater po Ipel“ a CD „Vánoční koledy“ (2008), CD „V tom Klenovci, Heligonkáři - Návraty 12, Heligonkáři 13 (2009). / Vepor účinkoval v dokumentárním filmu STV - Ztracený domov. / Ve folklórní relaci Kapura zahráli heligonkáři (2008), zatancovali tanec Rontouka (2010), zaspívala Ženská pěvecká skupina (2012), mužská pěvecká skupina (2012) a zatancovali Párový tanec „Po starootcovsky z Malohontu“ (2014). / Natočili folklórní film „Obrázky z čertí doliny“ (2010). / Účinkují na CD MAS Malohont „Ze tří dolin“ (2011) a „Písně našich krajů“ (2012). / V roce 2013 lidová hudba vyhrála 3. místo

na Mezinárodním folklorním festivalu v Zakopaném - Polsko. / V roce 2016 FS Vepor dostal Čestné uznání od Folklorní unie na Slovensku, Středoslovenského národopisného sdružení, cenu Národního osvětového centra a cenu Matice slovenské.

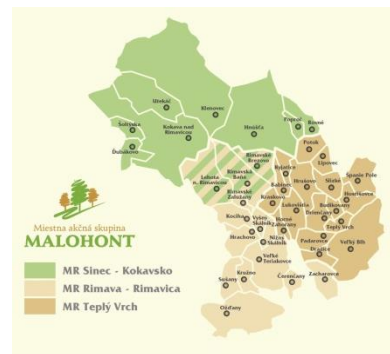
Organizační vedoucí: Jaroslav Zvara

Taneční pedagožka a choreografka: Stanislava Svarové

Taneční pedagogové: Martin Benco a Zuzana Jakabšicová

<http://www.fsvepor.sk>

Z webových a ďalších podkladů zpracoval TSu

Slovo na závěr:

Vážení návštěvníci,

účastníte se 21. ročníku obnovených Záhorských slavností. Proč se konají? A proč ve Veselíčku? Chceme nabídnout novou živou akci, protože se folklorem a tradicemi Záhoří v poslední době zabýváme a podporujeme jej.

Již několik let zde máme Muzeum Záhoří, které pořádalo již dvě desítky výstav a také setkání členů někdejšího veselíčského souboru. Poděkování za to patří zejména Stanislavě a Vladimíru Čočkovým. Záhorskému tanci se živě věnují ve Velké Bystrici další příznivci muzea Věra Grygarová a Jaromír Skopal *(na horním snímku vpravo)*.

Spolek přátel tradic Záhoří pomohl zajistit nové kroje pro mladé muzikanty ze ZUŠ v Lipníku nad Bečvou, kterou postupně navštěvovalo mnoho dětí z Veselíčka – soubory získaly jména Kosénka a mladší Kločenek. Vede je učitelka Věra Nosálová.

Záhoří také pomohlo financovat hudební CD Záhorské muziky, která u nás vystupovala několikrát (jednou i s Mladou Hanou) a již od začátku je to naše srdcová záležitost. Na projektech se podíleli členové Záhoří Julie Zendulková a Marie Šuláková.

Pozval jsem rovněž kolegy ze Slovenska, ze špičkového folklorního souboru Vepor, se kterým jsme realizovali v letech 2011-2012 projekt spolupráce MAS „Kroje našich krajů“. Byli jsme na Klenovské Rontouce a Slováci byli pro změnu na Rusavě a v Dřevohosticích. Projekt se týkal celkem čtyř MAS (Moštěnka, Moravská cesta, Podhostýnsko a Malohont) a pomohl zajistit nové kroje pro celkem 12 folklorních souborů. Ožívujeme tedy vzpomínky a partnerství.

Soláněk je pozván jako zástupce Valašska. Také proto, že jsem v něm jako malé dítě v osmdesátých letech minulého století na základní škole v Hutisku-Solanci tancoval a recitoval. I v té Strážnici jsme byli...

A pak je tady lipenský Maleníček, který byl u nás v parku již loni, a který je vlastně takovým průvodcem Záhorskými slavnostmi. Folklorní oblast Hané zastupuje Hanáček z Troubek. A jistě nesmíme zapomenout na domácí mateřinku a Krákor.

Chci poděkovat i lipenskému Středisku volného času a MAS – Partnerství Moštěnka za dobré ceny za pódiové zázemí, Občerstvení Sokolka za dobré jídlo a pití, hasičům, kteří nám pomáhali na letní akci loni, ale letos jsem je nechtěl uvrhnout do spárů obratu kvůli EET, a také pracovníkům obce - pod jejíž záštitou se akce koná, kteří se pěkně starají o náš zámecký park.

Doufám, že se Vám bude u nás líbit. A pokud se akce vydaří, můžeme jí napřesrok zopakovat. Příští rok bychom zase rádi jako Záhoří uspořádali multižánrový hudební festival „Mladí pro venkov“.

Tomáš Šulák, starosta Obce Veselíčko, člen Záhoří, z. s.

